

HYVÄ TULEVAN EKALUOKKALAISEN HUOLTAJA!

Kun lapsenne aloittaa koulunsa ensi syksynä, alkaa hänen elämässään monella tapaa uusi ajanjakso. Monien muiden muutosten ohella lapsen elinpiiri laajenee ja samalla myös liikenteessä vietetty aika lisääntyy. Selviytyäkseen turvallisesti koulumatkoistaan ja oppiakseen itsenäiseksi liikkujaksi lapsenne tarvitsee Teidän tukea ja ohjaustanne.

Lapsille tulee opettaa turvallista liikkumista pienestä pitäen

Suunnitelkaa ja harjoitelkaa yhdessä jo kevään aikana turvallisin reitti kouluun. Koulun alettua voitte tehdä yhteistyötä muiden vanhempien kanssa saattamalla lapsia vuorotellen kouluun. Kävelevä koulubussi on kuin kimppekyyti ilman autoa. Lapset saavat näin mahdollisuuden turvalliseen liikkumiseen ja opastukseen aikuisten tuella ja esimerkillä.

Aikuisten tehtävänä on huolehtia lasten turvalaitteiden käytöstä toimien itse esimerkkinä

Aamujen pimetessä syksyllä kannustakaa lastanne käyttämään heijastinliiviä ja heijastimia. Pyöräilevän lapsen tärkein varuste on pyöräilykypärä. Autolla liikuttaessa turvavyön käytöstä ei pidä lipsua koskaan. Jos koulumatka taittuu koulutaksilla tai -bussilla, kotona on hyvä keskustella, miten koulukuljetusten aikana, autosta poistuttaessa ja pysäkillä odottaessa käyttäydytään.

Liikenneturvallisuuden ohella lasten liikkumisen määrään on hyvä kiinnittää huomiota

Lasten hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että he liikkuvat päivittäin riittävästi. Riittävä määrä liikuntaa kertyy helposti arkiliikunnan ja ohjatun liikunnan yhdistelmänä. Koulumatkojen kulkeminen jalan tai pyörällä on erinomaista arkiliikuntaa ja antaa lapselle mahdollisuuden oppia liikkumaan turvallisesti. Mitä vähemmän koulun lähellä on autoja, sitä turvallisempi on myös muiden lapsien koulutie.

Turvallista kouluvuotta!

VINKIT VANHEMMALLE

- Harjoittele koulumatkaa yhdessä lapsen kanssa jo hyvissä ajoin. Harjoittelu kannattaa aloittaa jo keväällä ja sitä on hyvä jatkaa pitkin syksyä niin koulumatkoilla kuin vapaa-ajalla.
- Turvalaitteet antavat oikein käytettyinä lisäsuojaa lapsille onnettomuustilanteissa. Vanhempien tehtävänä on huolehtia lasten turvalaitteiden käytöstä ja toimia itse esimerkinnäyttäjinä.
- Lasten vieminen kouluun henkilöautolla ruuhkauttaa koulujen lähiympäristöä ja lisää liikenneturvallisuusriskejä. Auton kyydissä istuva lapsi ei myöskään kartuta omia liikennetaitojaan samalla tavalla kuin itse liikenteessä kulkeva.
- Jos kuljettatte lastanne kouluun, huolehdittehan AINA lasten turvavyön, ja tarvittaessa turvaistuimen, käytöstä. Muistathan koulun lähistölle saapuessasi, että liikenteessä on kymmeniä muita pieniä koululaisia.
- Alle 135 cm pitkän lapsen tulee lain mukaan matkustaa turvaistuimessa. Turvallisim paikka lapselle autossa on takapenkki.

KOULUMATKA ON TIE LAPSEN ITSENÄISEEN LIIKKUMISEEN

Kun lapsi liikkuu erilaisissa liikennetilanteissa vanhemman kanssa, tarvittavat taidot kehittyvät vähän kerrallaan. Koulumatkaa on hyvä harjoitella yhdessä jo koulun alkua edeltävänä kesänä. Koulureitin lisäksi lapselle opetetaan oikeita malleja toimia siinä liikenneympäristössä, jossa hän päivittäin liikkuu.

KOTILÄKSYJÄ

Kävellen tai pyörällä kouluun kulkeville

- Selvitä yhdessä lapsesi kanssa, mikä on turvallisin reitti kouluun (ja takaisin kotiin). Muista, että se ei välttämättä ole lyhyin! Kulje reitti yhdessä lapsesi kanssa vähintään kolme kertaa.
- Ensimmäisellä kerralla, havainnoi ja huomioi vaaranpaikat. Kerro nämä lapsellesi ja kannusta häntä havainnoimaan ympäristöä ja liikennettä. Varmista, että pysähdytte ennen jokaista tienylitystä.
- Toisella kerralla, jatka havainnointia. Ennen jokaista vaaranpaikkaa (tienylitys jne.), kysy lapselta ”Muistatko, mitä tässä pitää tehdä?”.
- Kolmannella kerralla, kannusta lasta itsenäisyyteen. Kerro, että tällä kertaa et aio kysyä, vaan tarkkailla hänen liikkumistaan. Puutu kuitenkin heti tilanteeseen, mikäli lapsi esim. unohtaa katsoa molempiin suuntiin tietä ylittäessään.
- Mikäli havaitsit, että lapsi on harjoituksen tarpeessa, tehkää koulumatka useammin. Koulun alussa voitte esim. yhdessä muiden vanhempien kanssa perustaa kävelevän koulubussin. Muistuta lasta, että heijastimet pidetään näkyvillä pimeän aikana.

Koulutaksilla kulkeville

Opeta lapsellesi, missä koulukyytiä odotetaan. Kyydistä poistuttaessa lapsen tulee odottaa, että auto lähtee pysäkiltä ja näkyvyys on hyvä ennen tien ylittämistä. Mikäli lapsi jätetään koulun pihaan, tulee silti varmistaa, että piha-alueella ei juosta muiden autojen alle. Leiki itse koulukyydin kuljettajaa, ja aja lapsesi kouluun. Keskustele matkalla hyvästä käyttäytymisestä, kyydin odottamisesta ja kyydistä poistumisesta. Tee sama harjoitus myös paluumatkalla. Muistuta lasta, että heijastimet pidetään näkyvillä pimeän aikana.

Linja-autolla kulkeville

Opeta lapsellesi, missä linja-autoa odotetaan. Muistuta lasta, että heijastimet pidetään näkyvillä pimeän aikana. Kyydistä poistuttaessa lapsen tulee odottaa, että linja-auto lähtee pysäkiltä ja näkyvyys on hyvä ennen tien ylittämistä. Mikäli tietä ei tarvitse ylittää, tulee silti varmistaa, että ei tule muita autoja. Kulje matka linja-autolla yhdessä lapsesi kanssa vähintään kerran molempiin suuntiin. Keskustele matkalla hyvästä käyttäytymisestä, kyydin odottamisesta ja kyydistä poistumisesta.

Harjoittele netissä (www.liikenneturva.fi) → eri-ikäisenä → lapset-0-14)

Turvapupu: www.turvapupu.net

Lapsi liikenteessä peli: <http://extrat.liikenneturva.fi/lapsi-liikenteessa/>

Lapsi liikenteessä muistipeli: <http://extrat.liikenneturva.fi/muistipeli/>

Vinkkejä vanhemmille: <https://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/lapset-0-14/vinkkeja-vanhemmalle>